

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00
United States, per 6 months	\$5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., per six months	\$5.50	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Alžyras Jungtinėse Tautose

ALŽYRO RESPUBLIKA tapo priimta į Jungtinių Tautų Organizaciją. Taigi šiandien šioje organizacijoje yra jau 109 valstybės.

Kai šie žodžiai rašomi JT asamblėjoje sako kalbą Alžyro premjeras Ahmedas Ben Bella. Jis atvyko į JT praėjusį sekmadienį. Tai viduramžis vyras, pilnas energijos, išlaikytas Francūzijos kalėjime apie šešerius metus. Jis atstovauja šalių su dešimt milijonų gyventojų, per apie septynerius metus kovojusių prieš Francūzijos imperialistus už savo nepriklausomybę.

Ir iškovojo!

Kai Ben Bella atvyko į Niujorką, jis pirmiausiai aplankė Kubos prezidentą d-rą Osvaldo Dorticos Torrado ir su juo ilgokai kalbėjosi. Žinoma, tai daugeliui reakcionierių, Kubos priešų, labai nepatiko. Kitą savaitę Ben Bella aplankys prezidentą Kenedį Washingtone, o po to jis vyks Kubon pasitarti su Kastro ir kitais įžymiais tos šalies liaudies vadovais.

Alžyras, sakė Ben Bella, bus neutrali valstybė, kiek tai liečia užsienio politiką. O namie, savo krašte alžyriečiai eis prie socializmo.

Alžyro neutralumą Ben Bella parodo ir savo veiksmais: jis tarsis su prezidentu Kenedžiu, jis tarsis ir su Kastro, Kubos vadovu, nors Kenedžio politika yra revaliucinė Kubą sunaikinti.

Tarp Alžyro ir Kubos yra panašumo. Alžyras ilgai kovojo už tai, kad galėtų būti nepriklausomas nuo Francūzijos, o Kuba kovoja už tai, kad galėtų būti nepriklausoma nuo JAV, kad ji turėtų laisvę kurti savo gyvenimą taip, kaip išmano, kaip jai geriausia. Kubos liaudis visuomet buvo Alžyro šalininkė, bičiulė, o Alžyro liaudis buvo ir tebėra Kubos šalininkė ir bičiulė. Be abejo, Kuba tikisi (ir susilauks) iš Alžyro sau pritarėjo ir Jungt. Tautose.

Visa tai nepatinka tiems JAV sluoksniams, kurie, jei pajęgtų, liaudišką Kubą paskandintų šaukšte vandens. Bet tai patinka laisvajam pasauliui.

— 0 —

ALŽYRO DELEGACIJOS galva, Ben Bella, prastai jautėsi, matydamas ir girdėdamas, kas darėsi praėjusį pirmadienį JT asamblėjoje, kai sakė kalbą Kubos prezidentas Dorticos.

D-ras Dorticos smerkė JAV politiką, sulyg kuria bandoma organizuoti laių blokadą prieš Kubą. Kalbėtojas siūlė, kad Jungtinės Tautos pasmerktų JAV už tokią baisią link Kubos politiką. Nes juk tai, be pasakymo, reiškia: Jei JAV valdžiai pavyktų savo tikslus pasiekti, tai Kubos liaudžiai grėstų badas.

Kubos prezidentui kalbant, auditorijos galerijoje, suorganizuota fašistinių gairių klika, vilkų balsais staugė prieš kalbėtoją; garsai turėjo eilę rėksnių išmesti iš salės.

Nežiūrint viso to, Kubos prezidento balsas, pareikštas JT tribunoje, nepasileis „balsu tyruose.“

Mūsų nuomone, tie, kurie rėkia už blokadą prieš Kubą, atlieka nežmonišką darbą.

FBI agentai

BUVO PAŠAUKTAS į Washingtoną prie Subversive Activities Control Board Arnold Johnson, darbininkų judėjimo veikėjas. Jis kaltinamas tuo, kad neužsiregistravo kaip komunistas; girdi, jis tai darydamas, nusižengė McCarrano aktui.

Buvo pašaukti liudininkai — laikraštininkai, vienas iš Philadelphia's dienraščio „Inquirer“ — Robert J. Saldago, o kitas iš Long Island, N. Y., dienraščio „Newsday“ — John Cummings.

Kadaise Arnold Johnson buvo sutikęs duoti jiems interview; jiedu kalbėjosi su juo, kaip laikraštininkai, kaip „tikri žurnalistai“. Pasirodo, kad abudu šitiedu žurnalistai savo užrašus, padarytus laike pasikalbėjimo su Arnold Johnsonu, įteikė FBI.

Ir dabar jiedu buvo FBI pašaukti, kad prieš A. Johnsoną liudytų! Ir jie sakė, kad pasikalbėjimo metu Arnold Johnsonas prisipažinęs esąs komunistų veikėju.

Robert J. Saldago klausinėjo Arnold Johnsoną ilgai ir padarė ilgus užrašus, bet jo laikraštis interview nepausdino, o kai atėjo FBI agentai, tuos užrašus nusi-fotostatavo ir dabar naudoja prieš Johnsoną. Panašiai buvo ir su „Newsday“ korespondento užrašais.

Matote, kas darosi! Matote, prie ko prieita! Va, kodėl šiandien su kapitalistinės spaudos korespondentais joks doras žmogus nenori atviriau pasikalbėti!

2 p.—Laisvė (Liberty)— Penktad., spalio (Oct.) 12, 1962

IMPULVIEČIAUS MIRTIES BATALIONO DALYVIŲ TEISMAS

Rašo Ksavera

KAUNAS. — Rugsėjo 26 d. 10 val. ryto, Profsąjungų kultūros namuose prasidėjo aštuonių lietuvių buržuazinių nacionalistų atviras teismo procesas. Jie kaltinami masiniais taikių civilių gyventojų bei belaisvių žudymais ir kitomis šurpingomis niekystėmis, kurias jie atliko fašistinių grobių okupuotoje Tarybų Sąjungos teritorijoje laike karo 1941-1945 metais.

Teisiami buvę policijos baidėjų bataliono nariai: Pranas Matiukas, Jonas Palubinskas, Boleslovas Čirvinskas, Aleksas Raižys, Leonas Mecius, Juozas Kopūstas, Klemensas Skabickas ir Stasys Benzius.

Šis baidėjų batalionas siautė Lietuvoje ir Pskovo srityje.

Per tris šurpingas dienas man teko klausytis kaltinamųjų ciniškų žodžių, kuomet jie pasakojo apie savo veiklą; kuomet jie kaltino vienas kitą, skaniai pasityčiodami iš nekaltai nužudytų senelių, moterų ir vaikų.

Šurpu buvo klausytis tų fašistinių išgamų pasigardžiavimų savo darbais.

Pamąstai, kaip juos žemė nešiojo? Kaip jie galėjo auklėti savo vaikus ir gyventi per apie 20 metų be atpildo? Kaip hitlerininkai surado tokius pagalbininkus lietuvių tarpe, kurie nesigailėjo naikinti savo tėvynainius? Kaip jie galėjo papulti į tokį batalioną ir į tokią trečiąją kuopą, kurios dalis likučių dabar teisiama? Kaip jie nesisidrovėjo žudyti nekaltus lietuvius ir kitataučius?

Salė pilna žmonių. Daug negauna vietos ir stovi šaligatvyje. Visi kalba ir piktinasi, kad taip ilgai žudikai nebuvo suimti, kad jie gyveno jų tarpe, kad jie vaikščiojo jų tarpe.

Dabar visiems aišku, kad daviniai prieš juos teisingi.

Hitlerininkų archyvas parodo jų vardus, jų pačių parašus, jų paveikslus, užrašus kur, kada ir kiek jie išžudė. Beliko tik jų slidaus kello galas.

Štai ką rašo „Kauno Tiesa“:

„Naikintųjų bataliono emblema buvo išraiškinga — juoda kaukolė, įsikandusi sukryžiuotus kaulus. Tai buvo ne tik buržuazinių nacionalistų simbolis, kėlęs beginklių gyventojų siaubą. Tai buvo konkreti Baltarusijoje siautusio Impulviečiaus mirties gaujų veikla.“

„Baltarusijos vaizdo šian-dien pavydėtų pats Nero-nas“ (mano pabraukta. K.) — gyrėsi majoras Impulviečius. Viskas čia buvo juoda: ir vėliava, ir pati kariauna, ir jos sąžinė. Išimčių nebuvo: sykį jau tarnavai siaubingame batalione, vadinasi — šokai pragaro šokių. Štai kodėl buvęs skyrininkas Boleslovas Čirvinskas, dabar kaltinamas, mėgindamas gelbėti savo kudašius, stengėsi kiek galėdamas atsiritoti nuo mirtininkų bataliono.“

Bet apie jį vėliau... Byla vedama Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo baudžiamųjų bylų kolegijos išvažiujamajame posėdyje. Pirmininkauja respublikos Aukščiausiojo Teismo na-

rys L. Mieženas. Tarėjas —

„Dailės“ kombinato medicinos punkto vedėja Aušra Gairilienė ir Kauno auto transporto kontoros viršininkas Vaclovas Bagdonas. Sekretoriauja Irena Gones-taitė. Gina advokatų kolegijos nariai Alfonsas Šarkas, Adolfas Urbševičius, Tamara Mandrovskaja, Jurgis Vilimas, Jonas Jakutis. Kaltinimą draugė su Lietuvos TSR prokuroro pavaduotoju trečiojo rango justicijos valstybinių patareju F. Archipovu, remia visuomeninis kaltintojas Kauno Politechnikos Instituto docentas A. Novodvorskis.

10 val. ryto šimtai miesto ir iš kitur visuomenės atstovų ir šiaip Kauno gyventojų susirinkę teismo posėdžio salėje, pasibaisėdami išklause kaltinamųjų išvadą. Salė negali sutalpinti visų, kurie nori stebėti teismo procesą.

Pirmininkui Mieženiui paklausus, teisiamieji atsako, jog jie su kaltinamąja išvada susipažinę ir su teismo sąsata sutinka. Tuomet buvo paskelbta kaltinamoji išvada.

Jonas Palubinskas

Prasideda teisiamųjų tardymas. Salėje publika sujuda. Pirmuoju apklausia-

mas Jonas Palubinskas.

Jis aiškina, kad savo noru 1941 metų birželio 28 d. įstojo į vadinamąjį „tautos darbo apsaugos“ batalioną trečiojoje kuopoje. Jis buvo jaunesnio puskarininko laipsnyje iki 1941 metų. Spalio mėnesio 1 d. ėjo skyrininko pavaduotojo pareigas.

Jis toliau kalba:

„Būdamas religingos motinos auklėjamas ir neturėdamas vidutinio mokslo išsilavinimo, buvau įpratintas būti aplamai visiems nuolaidus ir paklusnus.“

Palubinskas stovi prieš teisėjus palinkęs ir kalba monotonišku balsu. Jis aiškina apie visą eilę nusikaltimų, kuriuos jis ir kiti jo sėbrai atliko. „Mano nusikaltimai prasidėjo nuo VII forto. Ten suvarė apie porą tūkstančių pasmerktųjų. Jie buvo varomi prie iškastų duobių. Statydavome juos nugarom ir šaudėm ir šaudėm. Taip juos ir varydavo eilėmis, vienus po kitų, kol nesibaigė šaudymas.“

Pirmininkas paklausia, kas daugiau dalyvavo šaudyme? Jis atsako: „Šaudymui vadovavo karininkai Barzda ir Norkus. Prieš šaudant pasmerktuosius išrengdavo iki apatinių baltinių.“

„Matiukas šaudė kartu su

jumis VII forte?“, klausia Mieženas.

— Taip.

„O Raižys, Kopūstas, Skabickas, Mecius, Čirvinskas, Benzius, ar šaudė?“

„Taip.“ Toliau jis tęsė: „Šaudymas IV forte truko daugiau kaip valandą. Su-naikinome apie 500 žmonių. Anksčiau buvome juos at-varę į Panemunės šaudymo vietą. Šalia savęs mačiau Čirvinską, Matiuką, Skabicką, Mecių, Kopūstą ir taip pat Benzių.“

„Ar ėmėte IV forte sa-vo aukų drabužius?“, klausia Mieženas.

„Kas ką norėdavo, tas tą ir pasiėmė.“ Nors labai neaiškiai prisimena apie IX fortą, bet jis dalyvavo šaudant daugiau kaip du tūkstančius hitlerininkų atvežtų užsienio piliiečių. „Mūsų kuopa buvo nuvežta dviem sunkvežimiais. Mačiau Raižį, Mecių ir Skabicką. Kitų gerai neprisimenu. Sušaudėm gal ne mažiau 1,000 žmonių iš Čekoslovakijos. Prieš kiekvieną sušaudymą „baidėjams“ duodavo degtinės. Atnešdavo butelį ir paleisdavo per rankas.“

Toliau jis papasakojo, kaip jie šaudė tarybinius žmones — vyrus, moteris, vaikus, senelius netoli Gar-

liavos, Kauno priemiestyje. „Mes eilės nelaukdavome. Vos baigdavome sušaudyti vieną grupę, ant lavonų varė kitus ir čia pat sunaikindavome. Šaudėme nuo duobės krašto. Petrašiūnuose taip pat žmones šaudė Skabickas, Raižys, Mecius, Benzius.“

Čia prokuroras Archipovas paklausė: „Vadinasi, jums asmeniškai dalyvaujant VII forte, IV forte, Garliavoje, IX forte ir Petrašiūnuose iš viso buvo sušaudyta daugiau kaip 5,000 žmonių.“

Palubinskas atsako: „Aš neskaiciavau.“

Salėje publika sujuda ir garsiai atskvepia. Visuomeninis kaltintojas Novodvorskis klausia: „Jūs teigiate, kad stodamas į batalioną, neturėjote tikslo žudyti nekaltų žmonių. Kodėl gi po pirmojo sušaudymo VII forte jūs nepasitraukėte nuo šio nusikalstamo kelio?“ klausia Novodvorskis.

Palubinskas aiškiai neat-sako.

„Tarnaudamas batalione, ar buvote tikintis?“, klausia Novodvorskis.

„Kad patys kunigai laimino šią dalyką“, atsako Palubinskas. „Didžioji dauguma kauniečių stengėsi davo degtinės. Atnešdavo butelį ir paleisdavo per rankas.“

(Bus daugiau)

Aštuoni žmogžudžiai Lietuvoje teisti ir nubausti aukščiausiąja bausme

KAUNAS, spalio 4. — Šiandien Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų kolegija išvažiujamame posėdyje baigė svarstyti aštuonių fašistinių išgamų baudžiamąją bylą.

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos vardu pirmininkaujantis Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo narys Leonas Mieženas skelbia: Matiukas, Palubinskas, Čirvinskas, Raižys, Mecius, Kopūstas, Skabickas, Benzius įvykdė ypač pavojingus ir sunkius nusikaltimus. Jų įvykdytos piktadarystės, nusikaltimai prieš žmoniją, humaniškumą labai ir labai sunkūs. Kiekvieno teisiamąjo rankos yra suteptos tūkstančių ir tūkstančių nekaltų ramių gyventojų krauju.

Nuo jų rankos žuvo kelios dešimtys tūkstančių piliiečių, tame tarpe daug vaikų, moterų, senelių.

Sie budeliai ne tik žudė žmones, bet ir su didžiausiu cinizmu apipledavo lavonus, lupo iš burnų aukšinius dantis, kapojo pirštus su žiedais, niekino prieš šaudymą moteris.

Išeinant iš šių, ypač sunkių piktadarybių, teisminė kolegija neranda jokių aplinkybių bent kiek nors nė vienam iš jų sušvelninti bausmę. Remdamasis Lietuvos TSRR Baudžiamąjo proceso kodekso 331 ir 33 straipsniais, Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų teisminė kolegija nusprendė: visi aštuoni žudikai — Pranas Matiukas, Jonas Palubinskas, Boleslovas Čirvinskas, Aleksas Raižys, Leonas Mecius, Juozas Kopūstas, Klemensas Skabickas, Stasys Benzius nubausti mir-

ties bausmė — sušaudyti, kartu konfiskuojant jų tur-tą.

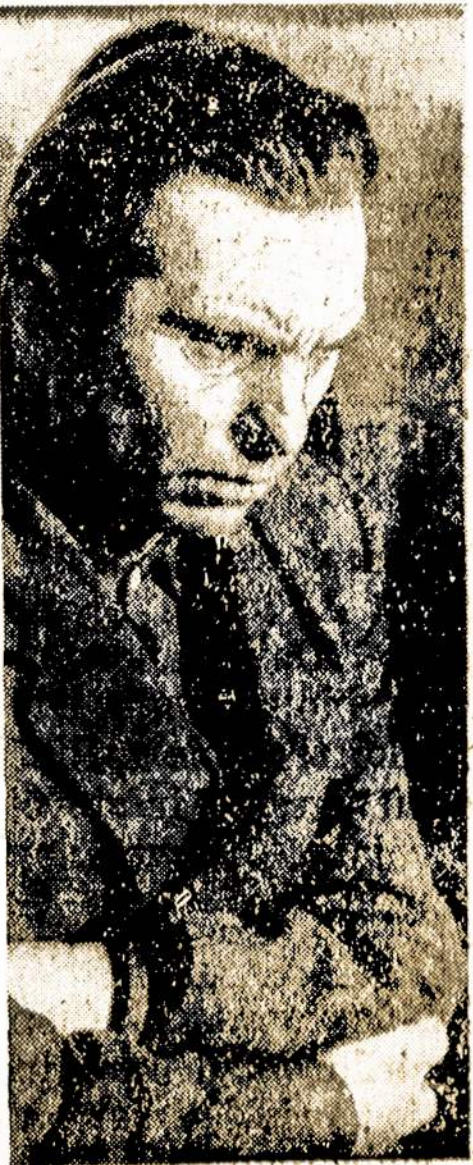
Teismo procesas pasibaigė

Jo eigą sekė plati visuomenė, ją transliavo radijas ir televizija, smulkiai aprašinėjo spauda.

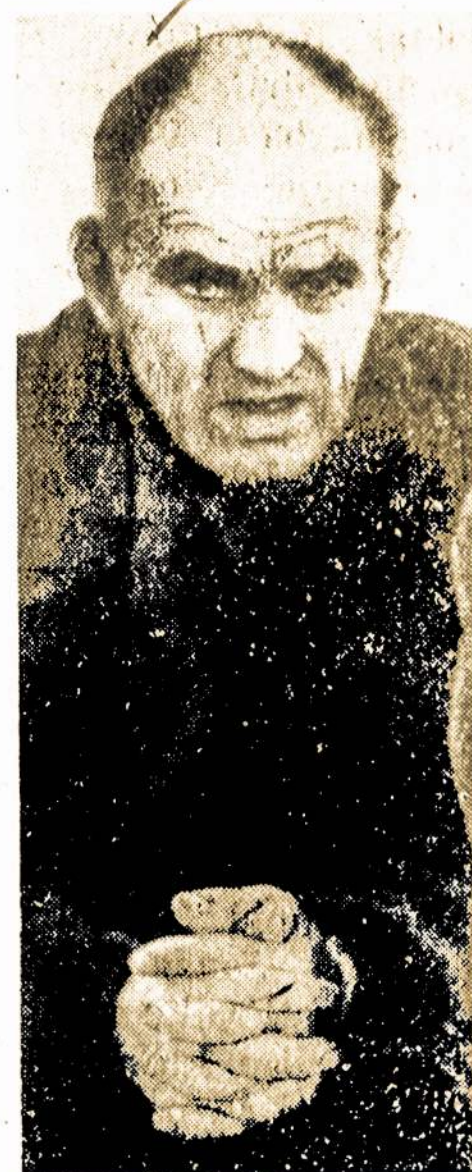
Savo vietas teisiamųjų suole dabar turi užimti ir tie, kurie vadovavo šių budelių nusikalstamai veiklai. Tai buvę žudikų bataliono

Pranas Matiukas

Juozas Kopūstas

Leonas Mecius

Boleslovas Čirvinskas

Klemensas Skabickas

Stasys Benzius

liaudies keršto ir radę prie-globstį Vakaruose.

A. Vaivutskas

(Čia dedame tik šešių žmogžudžių fotomontražas. — Palubinsko ir Raižio nuotraukų negavome.)

